

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 7P/78/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6623201185
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lenka Ragačová Černíková
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2023:6623201185.3

Uznesenie

Okresný súd Lučenec vo veci starostlivosti o maloleté deti: P. W., narodený XX.XX.XXXX a P. W., narodená XX.XX.XXXX, obidve bytom u rodičov, zastúpené v konaní kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, deti rodičov: matka U. M., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XX, P. a otec: P. W., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XX, P., o zrušenie výchovného opatrenia - dohľadu a nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi, o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a ě u j e neodkladné opatrenie v tomto znení:

Súd d o ě a s n e o d n í m a maloleté deti P. W., narodeného XX.XX.XXXX a P. W., narodenú XX.XX.XXXX z osobnej starostlivosti rodičov U. M., narodenej XX.XX.XXXX a P. W., narodeného XX.XX.XXXX a dočasne, najdlhšie na šesť mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia z v e r u j e maloleté deti do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Chrastince pri SLVS Senec, 991 08 Veľká Čalomija.

Rodičia maloletých detí U. M., narodená XX.XX.XXXX a P. W., narodený XX.XX.XXXX s ú p o v i n n í odovzdať maloleté deti P. W., narodeného XX.XX.XXXX a P. W., narodenú XX.XX.XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Chrastince pri SLVS Senec, 991 08 Veľká Čalomija za súčinnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec.

o d ō v o d n e n i e :

1. Dňa 28.06.2023 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec (ďalej len „úrad“) doručil súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal odňať maloleté deti P. W. a P. W. z osobnej starostlivosti rodičov a zveriť ich do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Chrastince pri SLVS Senec, 991 08 Veľká Čalomija.

2. v podanom návrhu uviedol, že orgán sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately rodinu dlhodobo monitoruje, pracovníci úradu vykonávajú opakované výchovné opatrenie - dohľad nad výchovou maloletých detí, ktorý bol nariadený rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 8P/37/2022-24 zo dňa 14.09.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.11.2022. Výchovné opatrenie - dohľad sa vykonáva v domácnosti rodičov U. M. a P. W.. Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, pravidelne monitoruje rodinu maloletých detí. V domácnosti sú vykonávané pravidelné sociálne šetrenia pracovníkmi SPODaSK z dôvodu zanedbávania hygieny, starostlivosti o maloleté deti, zanedbávanie povinnej školskej dochádzky maloletých detí. Rodičia maloletých detí, matka U. M., nar. XX.XX.XXXX a otec P. W., nar. XX.XX.XXXX žijú v spoločnej domácnosti so svojimi maloletými deťmi, O. W., nar. XX.XX.XXXX, P. W., nar. XX.XX.XXXX a P. W., nar. XX.XX.XXXX. Otec maloletých detí P. W. v je súčasnosti nezamestnaný, v evidencii tunajšieho úradu ako uchádzač o zamestnanie, je poberateľom podpory v nezamestnanosti vo výške 495,00 Eur mesačne. Matka mal. detí U. M. je v súčasnosti dobrovoľne nezamestnaná, nie je v evidencii tunajšieho úradu ako uchádzačka o

zamestnanie, poberá len prídavok na tri mal. deti formou osobitného príjemcu vo výške 120,00 Eur mesačne z dôvodu výchovného opatrenia - dohľadu nariadeného súdom. Maloletý O. W. ukončil povinnú školskú dochádzku, nepokračuje v štúdiu, je v evidencii sociálnej kurately z dôvodu páchania trestnej činnosti. Rozsudkom Okresného súdu Lučenec, pod č.k 7P/13/2023-59 zo dňa 05.05.2023, ktorý ešte nenadobudol právoplatnosť, súd nariadil nad maloletým výchovné opatrenie- pobyt v Reedukačnom centre Veľké Leváre po dobu 6. mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Maloletý P. je žiakom 9. ročníka a maloletá P. je žiačkou 7. ročníka Q. základnej školy na N. ceste v D.. Pediatrom maloletých detí je MUDr. U. X..

Rodina obýva 3 izbový byt, ktorý majú prenajatý od pána U. V.. V uvedenom byte majú členovia rodiny k dispozícii predizbu, toaletu a kúpeľňu, ktoré sú nefunkčné, kuchyňu, obývaciu izbu a 2 izby, ktoré nie sú využívané, sú zaplnené „bordelom“ z jednej z izieb je urobená „ miestnosť na vylučovanie ľudských a psích výkalov“. Vodu čerpajú zo studne. Toaleta a kúpeľňa sú nefunkčné. Svetlo svieti len v obývacej izbe. Na bytového domu sa nachádza suché WC, ktoré nevyužívajú. Byt je zariadený starým špinavým nábytkom. Zariadenie obývacej izby, ktorú využívajú aj na spanie tvoria 2 váfandy, manželská posteľ, kreslo, kachle, polica a televízor. Elektrická energia je v domácnosti zavedená, svetlo svieti len v obývacej izbe. Hygiena v domácnosti bola v čase sociálnych šetrení na veľmi veľmi nízkej úrovni, vo všetkých miestnostiach bola špina. Byt je vykurovaný pevným palivom. Výdavky v súvislosti s užívaním predmetného bytu predstavujú sumu 130,00 Eur mesačne za nájomné a 45,00 Eur mesačne za elektrickú energiu. Rodičia maloletých detí nie sú vlastníkami žiadneho hnuiteľného ani nehnuteľného majetku.

Rodičia nespolupracujú s úradom, viackrát sa stalo, že po príchode sociálnych pracovníkov pred dvere bytu a viaceré výzvy sociálnych pracovníkov na otvorenie dverí a klopanie susedy na dvere bytu nikto neotváral. Na výzvy sociálnych pracovníkov, že bude privolaná hliadka polície z obavy sociálnych pracovníkov o život a zdravie maloletých detí, matka otvorila dvere bytu. V čase sociálnych šetrení sa v domácnosti nachádzala matka maloletých detí ako aj maloleté deti P. W. a P. W.. Po otvorení dverí bytu matkou, maloletý P. zakričal na sociálnych pracovníkov vulgárne slová, citát: „ čo vám je..!“. Taktiež aj komunikácia medzi členmi rodiny bola veľmi vulgárna, používali hrubé vulgarizmy. Po vstupe sociálnych pracovníkov do bytu sa v byte šíril príšerný zápach a smrad od výkalov a moču ľudí a psov. V jednej z dvoch nevyužívaných miestností plných bordelom sa na zemi v lavóre nachádzali výkaly a moč. V byte sa nachádzali aj psy, ktoré matka po vstupe sociálnych pracovníkov, na požiadanie sociálnych pracovníkov, zatvorila na balkón bytu. V domácnosti sa v čase sociálneho šetrenia nenachádzali žiadne potravinové zásoby a ani jedlo pre maloleté deti. Matka uviedla, že jedia u susedov a že ide v uvedený deň nakúpiť potraviny. Na otázku sociálnych pracovníkov, prečo maloleté deti nie sú v škole, matka uviedla, „ Opýtajte sa ich!“ Maloletá P. odmietla so sociálnymi pracovníkmi komunikovať, otočila sa im brbom. Maloletý P. vykrikoval vulgarizmy a zatvoril sa do izby.

Z vykonaných opakovaných sociálnych šetrení v domácnosti rodičov maloletých detí bolo zistené, že hygiena v domácnosti a hygiena detí nezodpovedá hygienickému štandardu, je priam katastrofálna, život ohrozujúca. Postoj rodičov k plneniu povinnej školskej dochádzky maloletých detí je naďalej benevolentný, rodičia nespolupracujú so školou, ignorujú oznámenia o zanedbávaní povinnej školskej dochádzky, predvolania na osobné pohovory k triednym učiteľom, k riaditeľovi školy Špeciálnej základnej školy v D.. Rodičia nespolupracujú s ÚPSVaR Lučenec, ktorý rodičov opakovane oboznámil s dôsledkami vyplývajúcimi zo zanedbania starostlivosti o mal. deti ustanovenými v zákone o rodine č. 36/2005 a zákone o SPODaSK č. 305/2005. Rodičia nereagujú ani na upozornenia Obecného úradu P.. Zanedbávanie maloletých detí rodičmi, po všetkých stránkach, je už v súčasnosti podľa úradu alarmujúce, keďže rodičia nedokážu zabezpečiť ani základné potraviny pre svoje maloleté deti. Maloleté deti už rodičov nerešpektujú, ignorujú ich a javia známky agresivity, keďže P. vykrikoval na sociálnych pracovníkov hrubé vulgarizmy a zamkol sa v izbe. Napriek zrušeniu ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi, ktoré boli umiestnené v Centre pre deti a rodiny Trnava Uznesením Okresného súdu Lučenec č.k 11P/80/2021-39 zo dňa 17.01.2022 a nariadenému opakovanému výchovnému opatreniu-dohľadu nad výchovou maloletých detí, rodičia nedokážu zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti a zanedbávajú starostlivosť a výchovu maloletých detí. Dlhodobé zanedbávanie starostlivosti o maloleté deti už v súčasnosti prerastá do porúch správania maloletých detí, ktoré už v súčasnosti v školskom roku 2022/2023 absolútne neplnia povinnú školskú dochádzku a už sú nezvládnuteľné rodičmi.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je tunajší úrad toho názoru, že za daných okolností je život, zdravie a priaznivý fyzický, psychický a sociálny vývin mal. detí vážne ohrozený a narušený, preto úrad navrhol, aby Okresný súd Lučenec neodkladným opatrením umiestnil mal. deti P., nar. 11.07.2007 a P. W., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti právnickej osoby Centrum pre deti a rodiny Chrastince pri SLVS Senec, 99108 Veľká Čalomija.

3. Podľa § 2 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

4. Podľa § 324 ods. 1, 2, 3 Civilného sporového poriadku (ďalej „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

5. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču strán a bez nariadeného pojednávania.

7. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

8. Podľa § 367 ods. 1 až 6 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. Ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne. Ak do šiestich mesiacov od nariadenia neodkladného opatrenia nebol podaný návrh na začatie konania vo veci samej a súd zistí, že existujú dôvody pre ďalšie zotrvanie maloletého v náhradnej starostlivosti, začne konanie vo veci samej aj bez návrhu.

9. V konaní starostlivosti o maloleté dieťa je nariadenie neodkladného opatrenia na mieste, ak si to vyžaduje verejný záujem § 361 CMP, ak je potrebné nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere § 367 CMP, a aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti § 367 ods.1 CMP. Ustanovenie § 367 CMP odráža úpravu v mimosporových konaniach, v ktorých sa ponecháva širší priestor pre ingerenciu štátu a realizáciu verejnej moci pri poskytovaní právnej ochrany, a to z úradnej povinnosti, s cieľom ochrany práv účastníkov pri súčasnom presadzovaní verejného záujmu, ak si to vyžaduje neodkladná ochrana práv a právom chránených záujmov. Z charakteru neodkladného opatrenia taktiež vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Vo všetkých veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je prvoradý záujem maloletého dieťaťa. Podľa aktuálne platnej právnej úpravy neodkladné opatrenie môže nahradiť aj rozhodnutie vo veci samej. Súd zároveň poukazuje na ustanovenie § 325 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého súd môže nariadiť neodkladné opatrenie v dvoch prípadoch a to, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je daná obava, že exekúcia bude ohrozená. Splnenie aspoň jedného zo zákonných predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia musí súd primárne vyhodnotiť na základe návrhu, a to z rozhodujúcich skutočností uvedených v návrhu a v prípade konania vo veciach starostlivosti o maloleté deti, aj bez návrhu. Pomery, ktoré majú byť neodkladným opatrením upravené, musia mať vždy povahu právnych vzťahov a potreba ich úpravy musí byť vždy bezodkladná, to znamená naliehaná a nevyhnutná.

10. Z obsahu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia mal súd preukázať, že rodičia dlhodobo nezvládajú starostlivosť o maloleté deti, nemajú vytvorené vhodné osobné ani majetkové podmienky pre starostlivosť a riadnu výchovu maloletých detí, ktorých výchovu zjavne dlhodobo zanedbávajú. Na základe šetrenia v domácnosti rodičov úrad konštatoval, že hygiena v domácnosti bola v čase

sociálnych šetrení na veľmi nízkej úrovni, vo všetkých miestnostiach bola špina. V byte bol citeľný príšerný zápach a smrad od výkalov a moču ľudí a psov. V jednej z dvoch nevyužívaných miestností plných bordelu sa na zemi v lavóre nachádzali výkaly a moč. V byte sa nachádzali aj psy. V domácnosti sa v čase sociálneho šetrenia nenachádzali žiadne potravinové zásoby a ani jedlo pre maloleté deti. Z vykonaných opakovaných sociálnych šetrení v domácnosti rodičov maloletých detí bolo zistené, že hygiena v domácnosti a hygiena detí nezodpovedá hygienickému štandardu, je katastrofálna, život ohrozujúca. Maloleté deti dlhodobo zanedbávajú povinnú školskú dochádzku. Postoj rodičov k plneniu povinnej školskej dochádzky maloletých detí je naďalej benevolentný, rodičia nespolupracujú so školou, ignorujú oznámenia o zanedbávaní povinnej školskej dochádzky, predvolania na osobné pohovory k triednym učiteľom, k riaditeľovi školy Špeciálnej základnej školy v D.. Rodičia nespolupracujú ani s úradom. Z dôvodu benevolentného správania rodičov dochádza u detí k poruchám správania, ktoré nerešpektujú authority, správajú sa vulgárne, odmietajú komunikovať s pracovníkmi úradu, na oslovenie reagujú buď otočením sa chrbtom pracovníkovi alebo zatvorením sa do izby.

11. Pokiaľ ide o odovzdanie dieťaťa do ústavného zariadenia neodkladným opatrením, ktorému nepredchádza také dôkladné dokazovanie ako pri rozhodovaní vo veci samej, súd mal za preukázanú dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 ods. 1 CMP, nakoľko rodičia nezvládajú starostlivosť o maloleté deti, starostlivosť o ne dlhodobo zanedbávajú, čím priamo ohrozujú výchovu a riadny vývoj maloletých detí. Keďže úradu sa neporadilo dohľadať žiadnu ďalšiu fyzickú osobu, ktorá by bola spôsobilá poskytnúť maloletým deťom potrebnú starostlivosť, súd vzhľadom na bezodkladnú potrebu úpravy pomerov vo vzťahu k maloletým deťom dočasne odňal maloleté deti z osobnej starostlivosti rodičov a nariadil ich dočasné umiestnenie do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Chrastince pri SLVS Senec, 991 08 Veľká Čalomija, najdlhšie na šesť mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia, nakoľko podľa § 367 ods. 2 CMP, ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, musí určiť zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov.

12. Keďže maloleté deti sa v čase rozhodovania súdu stále nachádzajú v domácnosti rodičov, súd v zmysle ust. § 367 ods. 1 CMP rozhodol tak, že rodičia maloletých detí U. a P. W. sú povinní odovzdať maloleté deti P. W. a P. W. do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Chrastince pri SLVS Senec, 991 08 Veľká Čalomija, a to v spolupráci s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec v súlade s § 30 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele.

13. Predmetné rozhodnutie o neodkladnom opatrení nemá povahu rozhodnutia vo veci samej, preto je potrebné konanie vo veci samej o nároku, v ktorom sa vec vyrieši s konečnou platnosťou. Preto súd na základe podnetu úradu začne v zmysle § 23 ods. 2 CMP uznesením č. k. 7P/78/2023-35 zo dňa 14.06.2023 konanie o zrušenie výchovného opatrenia - dohľadu a nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Banskej Bystrici cestou Okresného súdu Lučenec, Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec, a to písomne.

Toto uznesenie je vykonateľné jeho vyhotovením.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo

ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie je možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP, zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP, na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.